

Bij het vallen van de blaadjes...

BEATRIJS VAN DER AA, INSTITUUT VOOR BOSBOUW EN WILDBEHEER

Dit najaar kenden we een uitzonderlijk warme oktober- en novembermaand. Iedereen had het gevoel dat de bladeren wel heel lang aan de bomen bleven hangen, maar was dat ook zo?

W eersomstandigheden spelen een grote rol bij het verkleuren en het vallen van de bladeren. Wanneer de dagen korten en het kouder wordt, wordt geen bladgroen meer aangemaakt: de bladeren verkleuren. Nadien worden ze door de boom afgestoten.

Sinds een paar jaar observeren we op het IBW wanneer de bomen in blad komen, bloeien, gekleurde bladeren krijgen of hun bladeren verliezen. In de eerste onderzoeksjaren hadden we vaak onvolledige meetreeksen omdat niemand in Vlaanderen kon zeggen in welke week de bladeren beginnen te verkleuren of te vallen. Intussen bestuderen we deze fenomenen al enkele jaren waardoor we zo stilaan een duidelijk beeld beginnen te krijgen.

Bij onze herfstobservaties kijken we naar twee zaken: wanneer beginnen de bladeren te verkleuren, en wanneer beginnen ze te vallen en zijn de bomen kaal?

Gemiddeld begonnen de blaadjes van de beuken in het Zoniënwoud dit jaar begin oktober te verkleuren. Vorig jaar begon dit al in augustus, wat dus veel vroeger is. 2003 ligt er zo'n beetje tussenin, toen begonnen de bladeren half september te verkleuren.

Zelfs op het moment waarop dit artikel geschreven wordt (eind november) zijn er nog groene bladeren aan de bomen, wat in de vo-

rige jaren wel anders was. De enkele bladeren die op dat moment nog aan de bomen hingen, waren bijna volledig verkleurd.

Wanneer we beuk met eik vergelijken, dan zien we dat de eiken dit jaar later begonnen te verkleuren dan de beuken, en dat ze over het algemeen ook groener blijven. De meesten van ons zullen wellicht geen metingen nodig hebben om te weten dat een beukenbos prachtig kan verkleuren in het najaar, en dat dat bij de inlandse eiken vaak minder spectaculair is.

De beukenbladeren begonnen dit jaar te vallen vanaf einde oktober. Vorig jaar was dat half september en in 2003 half oktober. Op dit moment hangen er nog beukenbladeren aan de bomen, wat in de vorige jaren ook wel anders was: half november waren de beuken in de vorige jaren wel voor het grootste deel kaal. De eikenbladeren begonnen iets vroeger te vallen dan de beukenbladeren, maar het gaat trager, waardoor er nu nog meer eikenbladeren aan de bomen hangen dan beukenbladeren.

We zullen ons de herfst 2005 herinneren als het warme najaar waarop heel vroeg sneeuw volgde. Het was ook het najaar waarin de bomen hun bladeren heel lang behielden, waardoor er veel beschadiging was bij die eerste sneeuw. Maar dat is dan weer een ander verhaal ...